

SCI-CONF.COM.UA

INNOVATION AND DEVELOPMENT IN WORLD SCIENCE

**PROCEEDINGS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 2-4, 2026**

**ZURICH
2026**

INNOVATION AND DEVELOPMENT IN WORLD SCIENCE

Proceedings of IV International Scientific and Practical Conference
Zurich, Switzerland
2-4 February 2026

**Zurich, Switzerland
2026**

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “Innovation and development in world science” (February 2-4, 2026) MDPC Publishing, Zurich, Switzerland. 2026. 332 p.

ISBN 978-3-954753-21-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Innovation and development in world science. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Zurich, Switzerland. 2026. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-innovation-and-development-in-world-science-2-4-02-2026-tsyurih-shvejtsariya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: zurich@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2026 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2026 MDPC Publishing ®

©2026 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

MEDICAL SCIENCES

1. **Demchenko O. M., Rodynska G. O., Kryvsun V. Ye.** 10
THYROID CONTROL OF THE FORMATION OF PROTECTIVE
BEHAVIOR IN RATS OF EARLY ONTOGENESIS UNDER
CONDITIONS OF EMOTIONAL LOAD
2. **Lytvynenko V. V., Sid' Eu. V.** 13
THE LINK BETWEEN RENIN-ANGIOTENSIN-ALDOSTERONE
SYSTEM ACTIVATION AND ENDOTHELIAL DYSFUNCTION
MARKERS AMONG PATIENTS WITH HYPERTENSION
COMBINED WITH PAROXYSMAL ATRIAL FIBRILLATION
3. **Volynskyi D. A., Tymochko N. B.** 20
INTRAVENOUS IRON THERAPY IN ISCHEMIC HEART FAILURE
WITH DEPRESSION AND ANXIETY
4. **Власенко В. О., Токарчук Н. І.** 24
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОМОТОРНОГО РОЗВИТКУ
ПЕРЕДЧАСНО НАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ З ГІПОКСИЧНО-
ШЕМІЧНИМ УРАЖЕННЯМ ГОЛОВНОГО МОЗКУ
5. **Завгородня Н. Г., Поплавська І. О., Саржевська Л. Е.** 26
ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ В
УМОВАХ ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ
6. **Калічевська М. В., Сербул А. А.** 29
КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК СИНДРОМУ ГІЙЄНА-БАРРЕ У
ДИТИНИ
7. **Саидалиева Мукаддам Хакимхужа кизи** 35
К ВОПРОСУ КЛИНИКО-ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ДОЛГОСРОЧНЫХ РЕСПИРАТОРНЫХ
ИСХОДОВ У ДЕТЕЙ, ПЕРЕНЁСШИХ РЕСПИРАТОРНЫЙ
ДИСТРЕСС-СИНДРОМ В НЕОНАТАЛЬНОМ ПЕРИОДЕ
8. **Фейса С. В., Дем'ян В. І.** 38
МЕТАБОЛІЧНО-АСОЦІЙОВАНА СТЕАТОТИЧНА ХВОРОБА
ПЕЧІНКИ ЯК ПРИХОВАНИЙ ЧИННИК ТЯГАРЯ ХРОНІЧНИХ
НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ: АНАЛІЗ НА ПРИКЛАДІ
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

PHARMACEUTICAL SCIENCES

9. **Андрушко А. С., Щиковський О. Е.** 42
ОБґРУНТУВАННЯ ВИБОРУ СКЛАДУ ГЕЛЮ ДЛЯ МІСЦЕВОГО
ЛІКУВАННЯ ВИРАЗКОВОГО СТОМАТИТУ
10. **Стремоухов О. О., Почен С. В.** 48
ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ НА ПРИКЛАДІ МЕРЕЖІ АПТЕК

CHEMICAL SCIENCES

11. *Ivanova R. Yu., Shestakova M. V.* 52
SYNTHESIS, STRUCTURE AND PROPERTIES OF NOVEL 3-INDOLYLMETYL DERIVATIVES OF 1,4-BENZODIAZEPIN-2-ONE

TECHNICAL SCIENCES

12. *Белюченко Д. Ю., Чередник Є. І., Іваненко Я. С.* 57
АНАЛІЗ ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРЕСУВНОГО ПУНКТУ УПРАВЛІННЯ ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКОГО КОМПЛЕКСУ
13. *Венгер С. Г.* 62
БУДОВА АВТОМОБІЛЯ ЯК ОСНОВА ЙОГО ЕКСПЛУАТАЦІЇ, ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА РЕМОНТУ
14. *Костюченко Д. О., Щербина В. Ю.* 68
АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЕКТУВАННЯ КОРПУСУ ГОЛОВКИ ЕКСТРУДЕРА
15. *Кривоносов В. В.* 73
МЕТОД ДІАГНОСТИКИ ТА ЗАХИСТ ЕЛЕКТРОДВИГУНА ВІД ЛОКАЛЬНОГО ПЕРЕГРІВУ ІЗОЛЯЦІЇ
16. *Мойсишин В. М., Івасютин А. П.* 79
СТЕНДОВІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОДВІЙНОЇ АМПЛІТУДИ ДИНАМІЧНОГО СКЛАДНИКА ОБЕРТОВОГО МОМЕНТУ НА ДОЛОТІ
17. *Рубан М. О., Бабич Ю. І.* 84
ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ВІДНОСИНАМИ З КЛІЄНТАМИ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЙ MACHINE LEARNING

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

18. *Pysarenko A. M.* 89
ADVANCED THERMAL NONDESTRUCTIVE TESTING OF DELAMINATIONS AND FLAWS IN LAMINAR COMPOSITES
19. *Симоненко Л. А.* 93
ІНТЕГРАЦІЯ МАТЕМАТИКИ З ПРОФЕСІЙНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

PEDAGOGICAL SCIENCES

20. *Kaman Inkirim Zhanibekkyzy, Shuinshina Sh. M.* 97
INCLUSIVE EDUCATION PRACTICES IN PHYSICS TEACHING: A COMPARATIVE ANALYSIS OF DOMESTIC AND INTERNATIONAL MODELS

21.	Silichova T., Dyachkova O.	102
	INTERNATIONAL STUDENTS AS THE FUTURE OF UKRAINIAN EDUCATION	
22.	Vynohradov V., Ilyin V., Filippov M.	107
	PRE-COMPETITION INTERVENTIONS AND THEIR EFFECTS ON PERSONALITY ACCENTUATION TYPES IN ELITE ATHLETES	
23.	Анушкевич В. І.	111
	МАЙНДФУЛНЕС-ТЕХНІКИ У ФОРМУВАННІ САМОРЕГУЛЯЦІЇ БАКАЛАВРІВ З ПСИХОЛОГІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	
24.	Велієва М. В., Оленич Ю. Л.	114
	МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ	
25.	Гейдел А. М., Четаєва Л. П., Жеваго І., Замай Л., Красна Д.	121
	ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ ВІЗУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
26.	Грішина О. М.	124
	ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	
27.	Лендел В. В.	131
	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО СПРЯМОВАНОЇ ПОВЕДІНКИ СТАРШОКЛАСНИКІВ В ЧЕСЬКІЙ ШКОЛІ	
28.	Ліщинська Х. І., Гузик Н. М., Сокульська Н. Б., Сенік А. П.	136
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ПІД ВПЛИВОМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
29.	Мітяшкіна Т. Ю., Міленін А. М.	141
	ІННОВАЦІЙНІ E-LEARNING ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЦИФРОВІ КОМУНІКАЦІЇ В ОСВІТІ	
30.	Синиця А., Сухорукова А.	145
	ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НАДАННЯ ПОСЛУГИ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ В УКРАЇНІ	
31.	Штельмах Г. Б., Поліщук О. Б.	151
	ІМІТАЦІЙНО-ІГРОВЕ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	
32.	Ярославцева М. І., Молявіна Д. С.	156
	ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ STREAM-ОСВІТИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

33. **Rozov V.** 163
SOCIAL MEDIA AS A SOURCE OF PSYCHOLOGICAL
INFORMATION IN DIGITAL PROFILING
34. **Бевза Л. Ю.** 167
ПСИХОСОМАТИЧНІ ПРОЯВИ СТРЕСУ У ПІДЛІТКОВОМУ
ВІЦІ
35. **Литвинова І. Л., Чамара В. М.** 173
СПЕЦИФІКА РОБОТИ З КЛІЄНТАМИ, ЩО ЗАЗНАЛИ
НАСИЛЬСТВА У СІМ'Ї
36. **Логвінова Е. В.** 180
ОСОБЛИВОСТІ Я-КОНЦЕПЦІЇ НЕЗАМІЖНИХ ЖІНОК
37. **Михайлова А. О.** 186
ОСОБИСТІСНА ЗРІЛІСТЬ ПСИХОЛОГА-КОНСУЛЬТАНТА ЯК
ДЕТЕРМІНАНТА УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
38. **Орлов А. В., Співак Л. М.** 189
ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ІДЕНТИЧНОСТІ:
СПЕЦИФІКА ВНЕСКУ У ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ
СТУДЕНТІВ
39. **Шукліна О. О., Шопша О. М.** 191
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ
У МІЖОСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИНАХ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ
40. **Ящук К. В.** 198
НАСЛІДКИ БУЛІНГУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ

JOURNALISM

41. **Мелещенко О. К.** 203
ЖУРНАЛ «PARIS MATCH»: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ

ART

42. **Касьяненко К. М., Брайченко Є. Д., Кукса Д. Є.** 210
АПСАЙКЛІНГ: ВІД УТИЛІТАРНОЇ ПРАКТИКИ ДО ДИЗАЙН-
ФЕНОМЕНУ
43. **Лелета Р. В., Лелета В. І., Сидорук А. А.** 215
ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ПЛАКАТУ ЯК ВИДУ ГРАФІЧНОГО
МИСТЕЦТВА

CULTUROLOGY

44. **Печкар С. Г.** 220
ВІД РИТУАЛУ ДО АЛГОРИТМУ: МАГІЯ ЯК КУЛЬТУРНА
ПРАКТИКА В ЦИФРОВУ ДОБУ

PHILOLOGICAL SCIENCES

45. **Кобринець О. С.** 224
ТРАДИЦІЙНІ ТУРЕЦЬКІ НАПОЇ У ПРИСЛІВ'ЯХ І ПРИКАЗКАХ

PHILOLOGICAL SCIENCES

УДК 398.91: 894.351

ТРАДИЦІЙНІ ТУРЕЦЬКІ НАПОЇ У ПРИСЛІВ'ЯХ І ПРИКАЗКАХ

Кобринець Ольга Станіславівна,

к.філ.н., доцент

доцент кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації

ХНЕУ ім. С. Кузнеця

м. Харків, Україна

Вступ. Приказки, прислів'я, фразеологічні вирази з гастрономічним компонентом яскраво відображають кулінарні традиції і уподобання певного етносу. Саме завдяки фольклору ми спостерігаємо в доступній і легкій формі за розвитком історії кулінарних страв, за особливостями кухонь різних народів, уподобаннями певних харчових продуктів і напоїв, традицій та ритуалів, пов'язаних з вживанням їжі, гостинністю, тощо.

Турецька кухня славиться своєю різноманітністю та багатством, а самі турки гостинністю. Для них смачні страви – це не єдина перевага, а ось вміння запросити і пригостити гостя, створити затишну і приязну атмосферу для спілкування під час трапези або за чашкою кави або чаю – це те, що насправді цінується, пам'ятається усе життя і об'єднується поняттям сохбет (sohbet)-традиційною манерою спілкування.

У наших попередніх роботах ми неодноразово досліджували паремії з гастрономічною складовою: східні ласощі (халва, пахлава, локма, бекмез), хліб, сіль, хліб-сіль, йогурт, тощо.

Говорячи про гастрономічні прототипи, або коди, виокремлюють універсальні (хліб, м'ясо, риба, яйця, масло, мед) і національно марковані прототипи. Національно марковані прототипи називають етнографізмами і саме в них виявляється етнокультурне маркування народу, нації. Так наприклад, для

української кухні – це каша, борщ, пиріжки, сало з цибулею, чорний хліб. А для турецької – кебаб (kebab), піде (pide), піляв (pilav), пахлава (baklava), халва (helva), локма (lokma), гюлляч (güllaç), бекмез/пекмез (pekmez), айран (ayran), йогурт (yoğurt), боза (boza), салеп (sahlep).

Ціль роботи. В даній роботі ми хотіли б проаналізувати паремії, в яких фігурують назви традиційних турецьких напоїв (боза, шира, ракія, чай, кава, айран), підібрати до них за можливості відповідні аналоги в українській мові, а також дослідити лексико-семантичні, синтаксичні і граматичні особливості та художні засоби з позицій лінгвістичного та літературного аналізу.

Матеріалом дослідження виступають прислів'я та приказки з традиційними турецькими напоями. При аналізі матеріалу використовувалися наступні **методи**: метод суцільного відбору паремій; метод лінгвістичного опису для систематизації та класифікації матеріалу; аналіз словникових тлумачень для опису значення паремій і фразеологізмів; семантичний і лексикографічний.

Результати та обговорення.

Bozacının şahidi şıracı. (досл. *Свідок продавця бози – продавець шира/шире.*) Боза (boza) – це густий, терпкий напій, дуже популярний у Туреччині і країнах Близького Сходу, виготовлений шляхом ферментації та зброжування зерен ячміню, пшениці, рису та кукурудзи. За в'язкістю і консистенцією чимось нагадує кисіль. Його подають посипаним корицею, а зверху кладуть смажений нут, їдять ложечкою. Боза – це зимовий напій. Турки вважають, що він зміцнює імунітет і захищає від хвороб, оскільки в ньому міститься багато поживних речовин, заліза, фосфору і вітамінів групи А і Б. Відсоток алкоголю може доходити до 4-6%.

Шира, або шире (şıra) – це безалкогольний напій червоного кольору, виготовлений із ферментованого виноградного або яблучного соку. Він дуже солодкий на смак через велику кількість фруктози. Зазвичай його подають до шашлику Іскендер.

Це прислів'я турки використовують, коли характеризують брехунів або

людей, які роблять погані вчинки. На їхню думку, тільки брехуни і шахраї можуть виступати свідками для їм же подібним – брехунів і шахраїв. Мудрість цього прислів'я полягає у тому, що коли людині потрібно сказати правду або перевірити ситуацію, недоцільно користуватися свідченнями ненадійного джерела. Тобто свідчення продавця бози у знак підтримки продавця шира нічого не доводять, бо вони не є правдивими і дійсними. Це прислів'я радить брати у свідки надійну, чесну, порядну людину з незаплямованою репутацією, а також ретельно перевіряти джерело інформації, щоб самому не бути введеним в оману або не стати жертвою шахраїв.

Sıçana rakı içirmişler, kediye meydan okumuş. (досл. *Щура напоїли ракією, тим самим кинули виклик коту.*) Ракія – це найбільш популярний алкогольний напій у Туреччині. Тлумачення: Алкоголь викликає нестабільну і безглузду поведінку організму, в який він потрапляє. Подібно до того, як слабкі люди, які вживають алкоголь, тимчасово почувують себе занадто сміливими і хоробрими, ті, хто за короткий час стають багатими і обіймають високі посади, починають зневажати і принижувати тих, хто насправді є набагато кращими за них. В українській мові нам вдалося підібрати змістові аналоги: **П'яному і калюжа по вуха. П'яному і море по коліно. Пекельне зілля приводить до свавілля. Пий, пий, – це медя, я поведу тебе до ведмедя.** Образи щура і kota у турецькій паремії та ведмідя в українському відповіднику замінюють людину. Часто у фольклорі людину порівнюють з певною твариною або наділяють її якостями. Зооморфна метафора є типом вторинної номінації, який ґрунтується на перенесенні рис представників тваринного світу на людину. Вона підсилює образність, емоційність та експресивність висловлювання, додає йому алегоричності та дотепності, розвиває асоціативне мислення читача, підсилює естетичну цінність виразу, а також яскраво передає емоційно-образне мислення етносу в цілому.

Çay semaveri gibi yerinde fokurdamak. (досл. *Булькати як самовар з чаєм.*) Ця приказка характеризує людину, яка не здатна подолати свій гнів протягом довгого часу. Як не дивно, ми сподівалися знайти багато приказок і

прислів'їв про чай, адже чай – це національний турецький напій, набагато популярніший за каву. Чашка чаю – це символ приязності та гостинності. Вважається, що турки випивають чаю набагато більше, ніж англійці – до 10 чашок на день. Є навіть спеціальна професія рознощика чаю (çausı), який на красивій таці пропонує чай.

В українській мові знаходимо змістовий аналог, майже з однаковою лексичною реалізацією, але без слова «чай» – **розходився, неначе холодний самовар.**

Турецька кава – це важлива частина життя турецького суспільства: привід зав'язати розмову, познайомитися, примиритися, просто приємно поспілкуватися. З давніх-давен це елемент обрядовості і національних традицій: «кава дружби», кави під час церемонії заручин, ворожіння на кавовій гущі. Турецька кави і традиційний спосіб її приготування (з 2013), а також мистецтво традиційного спілкування сохбет (sohbet з 2010) за чашкою кави або чаю були внесені ЮНЕСКО до переліку шедеврів Всесвітньої нематеріальної культурної спадщини людства.

Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır. (досл. Чашка кави пам'ятається 40 років. Пам'ять про чашку кави живе 40 років.) = **Bir acı kahvenin kırk yıl hatırı vardır.** (досл. Гіркий присмак кави запам'ятовується на 40 років. / Кава без цукру запам'ятовується на 40 років.) З давніх давен це прислів'я є одним з найчастіше вживаних у Туреччині. Використовується у значенні, що не можна забувати добрий вчинок, навіть такий маленький, як чашечка кави. Добрі вчинки потребують взаємності. Саме так можна зав'язати надійні дружні відносини. В прислів'ї підкреслюється, що будь-яка добра послуга залишають у серцях людей слід, тому і запам'ятовуються назавжди. Воно також включає у себе такі значення, як «пити каву», «збиратися разом», «теревеніти, спілкуватися». Це прислів'я закликає людей до гостинності, поваги, толерантності та нагадує про те, що навіть маленькі доброзичливі жести, вчинки приязності можуть зміцнити та поглибити дружні відносини між людьми та мати довгостроковий вплив на їхні життя. В українській мові

знаходимо змістові аналоги: **Добра справа два століття живе. Добро не забувається. Раз добром нагріте серце вік не прохолоне.**

Torbada tuzun, kahvede sözün olmalı. (досл. *У сумці повинна бути сіль, а у каві слово.*) Мається на увазі, що у сумці (торбі) повинні бути гроші, а за чашкою кави приємна бесіда, спілкування. В українській мові аналога не знайдено. Відмітимо лише риму: *tuzun – sözün*.

Uyku yorgansız kahve dumansız olmaz. (досл. *Не може бути сну без ковдри, а кави без диму.*) Мається на увазі, що каву повинні подавати до столу ароматною (з димком) і гарячою, щойно з вугілля. Відмітимо вживання рими: *yorgansız – dumansız*.

Айран – це традиційний кисло-молочний напій, особливо поширений в країнах Близького Сходу і Південно-Східної Європи. Його споживають як окремо, самостійним напоєм, так і в якості соусу для кебабу або як основи для холодного літнього супу джаджик (sacık).

Ayranım budur, yarısı sudur. (досл. *Це мій айран, його половина – вода.*) Вживається у сенсі «що зробив, то зробив» (про погано виконану роботу). Спостерігаємо риму: *budur – sudur*. В українській мові аналога не знайдено.

Bebeler birbirinden huy kapar, ayranlarına su katar. (досл. *Маленькі діти переймають звички (характер) один одного і додають воду в айран на власний смак.*) Має два тлумачення: 1. Люди знаходяться під впливом один одного та можуть наслідувати, копіювати поведінку інших. 2. Якщо діти ростуть в одному середовищі, то вони стають схожими. Додавання води в айран означає змінення первинних якостей будь-чого, їхнє ослаблення шляхом додавання чогось іншого.

В українській мові є декілька аналогів цієї приказки (не за лексичною реалізацією, а саме за змістом): **З ким поведешся, від того й наберешся. / З яким пристаєш, такий сам стаєш. / Яку дружбу заведеш, таке й життя поведеш. / Хто з псами лягає, той з блохами встає.**

Відмітимо наявність рими у турецькій та українських мовах: *kapar – katar*, *поведешся – наберешся, пристаєш – стаєш, заведеш – поведеш*.

Sütten ağzı yanan, ayranı üfleyerek içer. (досл. *Той, що обпікся на молоці, п'є айран, дмухаючи на нього.*). = **Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer.** (досл. *Той, що обпікся на молоці, їсть йогурт, дмухаючи на нього*). Тлумачення: Людина, яка постраждала внаслідок певних подій або неприємного інциденту, надалі в подібній ситуації буде вести себе пильно та діяти обачно. Тобто людина засвоїла урок і стає обережною.

В українській мові є декілька варіантів практично повних аналогів цієї паремії, з однією відмінністю – «айран / йогурт» замінено на «холодну воду» або «сироватку»: **Як спаришся на молоці, то й на сироватку дмухатимеш. / Обпікшись на молоці, хукатимеш і на воду. / Опечешся на молоці, то й холодну воду студитимеш.** В деяких схожих аналогах замість «молока» знаходимо «окріп»: **Хто обпікся на окропі, той і на холодну воду дмухне. / Хто на окропі спарився, той і на холодну воду дмухає.**

Висновки. У своїй роботі ми розглянули 11 турецьких паремій з національно-маркованими гастрономічними компонентами, назвами традиційних турецьких напоїв: боза, ракія, шира, чай, кава, айран. До 4 з них ми підібрали приблизні змістові українські аналоги, а ще до трьох знайшли дуже близькі еквіваленти за лексичною реалізацією. До 4 паремій не вдалося підібрати навіть віддалених відповідників. Це пояснюється розбіжностями в кулінарних традиціях та особливостями ментальностей країн.

Структурний аналіз виявив характерні синтаксичні особливості та художні прийоми, які використовуються у досліджених пареміях. Як правило, за характером висловлювання це розповідні речення. У багатьох з них та їхніх аналогах було виявлено риму, яка використовується для збереження ритму та кращого запам'ятовування (*tuzun – söziün, yorgansız – dumansız, budur – sudur; kapar – katar, зілля – свавілля, медя – ведмедя, поведешся – набереишся, пристаєш – стаєш, заведеш – поведеш*). В одному з прислів'їв та його українському аналозі було виявлено зооморфну метафору (*щур, кіт, ведмідь*).

Зазначимо, що вивчення національного фольклору завжди є цікавим як для спеціалістів, так і для широкого кола читачів. Приказки і прислів'я,

пов'язані з традиційними турецькими напоями, підкреслюють їхню цінність і роль в турецькій культурі. А зіставний аналіз паремій показує багатство та різноманіття, схожості та відмінності кухонь порівнювальних країн, гастрономічні уподобання їхніх представників.

У наступних роботах ми маємо на меті продовжити дослідження на вище зазначену тематику.